

Chceš-li mír, **BUDUJ** PŘÁTELSTVÍ

Modlitba francouzských vojáků

Přijal jsem pozvání napsat něco o události, která je svým způsobem výjimečná a dost možná pro mnoho kluků inspirující. Letos jsem se totiž zúčastnil šedesátého ročníku mezinárodní vojenské pouti v Lurdech. Rád bych v tomto článku napsal, proč se vojáci schází v tomto mariánském poutním místě a o tom, jak tuto pouť prožívám, já, a nakonec, jak zakusit něco podobného třeba i v Čechách, v některém kostele, kde je socha Panny Marie Lurdské. Nebudu asi slovo od slova historicky přesný, ale věřím, že to nevadí.

Druhá světová válka představovala pro celý svět velké utrpení. Mnoho lidí, ba dokonce mnoho národů bylo pohlceno nenávistí a nepřátelstvím. Není divu, když se odhaduje, že zemřelo přes sedmdesát milionů lidí. Ten, kdo neztratil někoho blízkého, zakoušel jiné válečné útrapy. Třeba přišel o dům nebo prožil tuto dobu ve strachu a chudobě.

Bylo i mnoho vojáků, kteří nechtěli žít v nenávisti, kteří nechtěli, aby se jejich zkušenost opakovala. Tak tomu bylo i mezi vojáky Francie a Německa. Protože mezi nimi byli věřící, dohodli se, že se budou jednou za rok scházet a modlit za smíření, za mír a za své zemřelé kamarády. Dějiny mezinárodních vojenských poutí v Lurdech začaly. Kdybych to měl nějak jednoduše vyjádřit, tak bych upravit antické heslo: Chceš-li mír, buď přátelství.

Protože každá armáda je politický nástroj, přáli bychom si, aby se naše společná touha po míru dostala až k uším politiků, kteří jsou zodpovědní za zachování míru nebo rozpoutání konfliktu.

Během pouti jsem si našel chvíli ztišení před lurdskou jeskyní. Koupil jsem zrovna růženec, tak jsem se sedl na lavičku a modlil jsem se ho za ty, které mám rád a kteří moji modlitbu potřebují. Po chvíli ke mně přistoupil jeden pán s fotoaparátem. A jestli by si mne mohl vyfotit. Dovolil jsem mu to. On si však chtěl vyfotit jen detail růžence v mých rukou. Myslím si, že modlitba rů-

ženec k vojákům patří. Modlit se růženec znamená rozjímat o životě Ježíše, ztišit se i uprostřed vypjaté situace, krátit dlouhý čas na stráž. Rád se modlím růženec, když mne nějaká chmura vzbudí uprostřed noci a nedá mi usnout. Růženec dodává naději, že jsme opatrováni i „v hodinu naší smrti“.

Mezi vojáky není mnoho ctitelů Matky Boží Marie. Vojáci v sobě pěstují spíš to mužské: rozhodnost, cílevědomost, odvahu, čest, sílu. Žena, i Panna Maria, je pro ně

Česká mše v bazilice

spíš mateřskou, sesterskou a partnerskou náručí, kam se „po boji“ chtějí schovat a načerpat sílu. To však neznamená, že by se vojáci nemohli modlit k Panně Marii a s Pannou Marií.

Na závěr bych ještě chtěl napsat, že od druhé světové války se stále někde bojuje. I ve chvíli, když píšu tento článek, se někde bojuje, umírají lidé vinní i nevinní. Je jednoduché zjistit kde. Pokud při mši zaslechneš prosbu za mír, nenech ji uletět pryč, děkuj za to, že žiješ v míru, a pros za ty, kteří toto štěstí nemají.

Jaké je vojenské prostředí?

Mnozí lidé si představují vojáka jako drsného chlapa, který běhá v maskáčích se samopalem v rukou a střílí každého na počkání. Je to iluze navozená počítačovými hrami nebo akčními filmy. Jsou samozřejmě jednotky, v nichž jsou vojáci akční, musí se udržovat v perfektní fyzické kondici, do podvědomí si výcvikem ukládají postupy, jak se zachovat v jinak chaotické situaci skutečného boje, skutečné války. O některých jednotkách se říká vtíp: „Kolik je, vojáku, jedna plus jedna?“ „Nevím, ale uběhnu to!“ V armádě jsou ale i vojáci, kteří jsou ceněni pro své znalosti. Mohou to být různí technici, šikovni ženisté, IT specialisté, vojáci, kteří umí cizí jazyky a mají vybroušené komunikační dovednosti, chemici, vojáci, kteří umí vycvičit služební psy, psychologové, doktoři, duchovní. Naše armáda má dokonce i jednoho kostelníka. A takhle bych mohl pokračovat ještě dlouho, což by bylo únavné. Mezi vojáky je mnoho těch, kteří mají své rodiny a mimo dobu výkonu služby se věnují úplně obyčejným věcem: aby se jejich děti dobře učily, trénují třeba nějaký sportovní klub, studují, jsou součástí různých spolků, věnují se kutilství a tak dále. Vojáci jsou úplně obyčejní lidé, kteří se dali do služeb našeho národa jako taková pojistka. Kdyby totiž nastala situace ohrožení, jsou připraveni jít do akce.

Když jsem řekl, že vojáci jsou úplně obyčejní lidé, tak včetně duchovní roviny. V řadách armády je podobný počet věřících jako ve společnosti. Jsem rád, že je mohu potkat, povzbuzovat se ve víře a společně se modlit. Nebo hledat víru některých, kteří o to požádají.

Do Lurd jedou pouze věřící vojáci?

Na vojenskou mezinárodní pouť nejezdí jen věřící vojáci. Víra není jediným kritériem. Jedou ti, kteří souhlasí s tím, jaké události budou účastní. To znamená, že jdou na mši nebo projdou společně křížovou cestu nebo průvod světél. Těší mne vždy, když se ptají, zajímají, objevují, co znamená modlitba.

Foto: Vojtěch Pospíšil - Člověk a víra(4)

Světelný průvod

Navazují se zde přátelství i se zahraničními vojáky?

Zcela určitě navazují. V uplynulých letech jsme do Lurd jezdili autobusy. Cesta trvala více jak dvacet čtyři hodin a to by bylo, abychom se nepoznali. Pamatuji si jednu vojákyni, která tam jezdila opakovaně, protože se těšila na ty, s nimiž se seznámila. Je pravdou, že uměla plynule tři cizí jazyky – což je jistě dobrý motiv pro každého na nás.

Co ti Lurdy přináší?

Jako kaplan do Lurd jezdím spolu s ostatními kaplany služebně. Doprovázíme naši vojenskou delegaci, organizujeme duchovní program, jako například českou mši, křížovou cestu, modlitbu za mír a padlé vojáky, nabízíme osobní rozhovory, jsme prostředníky mezi námi a francouzskou armádou atp. Jsem každoročně hrdý na naši svíci, kterou zapalujeme spolu s modlitbou za mír a za naši zem. Je totiž nejkrásnější ze všech. Takovým niterným vrcholem je pro mne výstup na jednu horu. Tam se totiž podívám na svět z výšky, Boží perspektivou. Představuje to pro mne takové osobní spočinutí. Jinak jsem rád, když utrhu chvíli času a před jeskyní zjevení představím Panně Marii ty, které si symbolicky beru na pouť s sebou.

Jak voják brání mír? A jak se mír České republiky brání na druhé straně zeměkoule v Afghánistánu?

Jestli bude v naší zemi nebo kdekoli jinde na planetě mír nebo válka, rozhodují na prvním místě politici, ne vojáci. Je důležité to vědět. Vojáci si nepřejí válku, ale jsou připraveni, pokud by měla nastat. Jsou ochotni obětovat svůj život pro nastolení míru – tedy klidu zbraní. Pak samozřejmě následuje těžký úkol usmíření, stabilizace konkrétní společnosti, obnovení základních institucí, jakými

jsou například školy, nemocnice, státní správa, kultura. A to je úkolem jiných lidí. Voják je jen prvním krokem k nastolení míru. Je tím, kdo odvrací tu nejstrašnější hrozbu. Vojákům občas připomínám, že je potřeba být vděčný za to, že můžeme jen cvičit, protože to je znamení míru, v němž žijeme.

Jak může bránit mír každý z nás, když jsme beze zbraně?

Na prvním místě je potřeba se za mír modlit. Je darem Božím. Sami od sebe máme sklon k závisti, nenávisti, sobectví – tedy k válce – nejdřív k osobním konfliktům, ze kterých pak vyrůstají veliké. Na druhém místě jsou skutky vedoucí k usmíření, pokoji mezi námi, k budování přátelství, spolupráce, respektu. Na třetím místě je to studium jazyků, protože kdo se umí domluvit, předchází nedorozumění a objevuje jiné kultury, které ho obohacují. Na dalším místě je to zájem o své okolí, o problémy své vesnice, města, státu, světa. Tolik je zapotřebí aktivních lidí, kteří svou inteligencí, šikovností nebo citem utváří a obohacují obecné blaho společnosti. Tolik by bylo potřeba politiků, pro které je důležitější zájem o vlast než jen o své korýtko.

Kluci, tak se totiž buduje, upevňuje a prohlubuje mír. Válka je vždycky prohra, protože signalizuje, že byly vyčerpány nebo odmitnuty pokojné způsoby dohody.

OTEC PETR ŠABAKA,
vojenský kaplan 31. pluku radiální,
chemické a biologické ochrany Liberec

Potřebuje voják agresivitu? A jak ji ovládá?

Samozřejmě. Voják se učí být rozhodný a cílevědomý. K tomu potřebuje agresivitu podobně jako třeba sportovec. Bez agresivity by po výstřelu nevložil svou

Celý rozhovor
najdete na
tarsicius.cz

Pochod české delegace